

بدل اشتر

(پوسته اجرتیله و ابر)

سنه لکی ۵۰ غروش

آقای آلفی ۳۰ »

نسخه سی ۱ غروشه

سَمَہ مَہِ اَیْیَہِ عَیْیَہِ

۱۳۰۷

اداره خانه و مطبعه سی

استانبولده باب عالی جاده -

سنده قره بت کشتیخانه سی

درج ایدلین اوراق اعاده

اولناز -

باش معمری :

صالح زکی

بِجَیْشِ نَبِیِّکُمْ نَاسِیْ شَرِّ اَوْلَیْیَہِ فِیْہِ وَ اِلَیْہِ هَبْتُمْ لَکُمْ غَنَیْمَہُ

{ سنه غال اہالیسی }

نات اولدینی و محیطلرینک ده لایتیر بولندیفی تحقیق ایتشد .

شوائب قطبیه کانیج : بونلرده ارضک قطبلرینی احاطه ایدن بوزلره مشابه عدد اولغقددر . مریخ اوزرنده بولنان برارصده کوره دائره خسوفک میلی ۲۴ درجه ۵۲ دقیقه اوله جفتدن سیاره مذکور اوزرنده و اوستک تعاقی ارضه مشابه بر صورتده وقوعه کلیر ایسه ده مریخک سنه سی ۶۸۷ یوم ارضی به مساوی اولسبله و اوستک مدتی ده ارض ارزرنده کی مدتلرینک ایکی مثلی اولور .

سیارات صغیره

مسلك شمه مریخ ایله مشتری آرمسند بولنان سیارات صغیره نك برنجیسی « سرز » دركه ایچسند بولندلغز شو عصر میلادینک ایلك کونی یعنی ۱۸۰۱ سنه سی کانون ناینک برنجی کونی کشف اولغشدر . بونارینجند اعتباراً ۱۸۴۵ سنه سنقدر آنجق بش عدددها کشف اوله یلش ایسه آندن صوکره سیارات مذکوره عددی سنه بسنه تراید ایتشد .

شوله که : ۱۸۶۸ سنه سنسند سیارات صغیره نك عددی یوزه و ۱۸۷۹ سنه سنسند ایکی یوزه و بو کونکی کون اوچیوزه بالغ اولمشدر . بو سیارات صغیره نك رصداتی راصدن ایچون برابر عظیم ایسه بيوک سیاراتک حرکتجه مشهود اوله بيله جك تحولاتی ایضاحه مدار اوله جقیری ایچون اجراسی لابد ولاجرم حکمنده در .

فی الحقیقه سیارات صغیره دن ایکوز جشم طقوزنجیسی اولان « تول » نامندکی سیاره « مشتری » به يك یقین اوله رق کچه بيله جکی جهته ایلروده مشتری نك کتله سی بالصحه قدر و تعینده واسطه اوله جنی کبی دیگر لریده ارضه يك یقین اوله رق مرور ایلدکارندن بونلرک اختلاف منظر زاویه لرینی تعین ایدره رک بوسورته شمک اختلاف منظرینی دهاصحج اوله رق استخراج اتمک ممکن اولور .

بو سیارات اوقدر کوچوک کورونمکده درلرکه اک قوتلی تلسقوپلر بيله بررقطه کبی کوستردیکندن قرص ظاهر یلری پک کوجلکله تعین اولغقددر . سیارات

علوم ریاضیه نك تاریخی یازان مشهور (مونتوقلا) [Montucla] ایله دور (حمید خان) اولده وندیک سفارتی معیتده بولنانز راهب (تودورینی) (Toderini) مولانای مشارالیه قاضی زاده مرحومک اوغلی اولدینی سوبلشدر درکه یالکز قوشچی شهرتی بوقولک عدم صحنی ارایه به کافدر .

« شرق کتبخانه سی » [Bibliothèque orientale Herblot] صاحی (هربلو) ده علی قوشچی مرحومی (غیاث الدین جمشید) ک اوغلی اولقی اوزره ارایه ایدیسور ایسه ده بونکده اساسی اولدینی ظاهر در .

ص . ذ

فَلَكِيَّاتُ

صوكر بكمی بسنه طرفنده علم هیئت برنظر

[مابعد عدد : ۱۸۰]

مریخ

مریخ ۲۴ ساعت ۳۷ دقیقه محوری اطرافسند دور ایلدیکی خالد کنیدیسنه الك یقین بولنان (قوبوس) نامندکی پیک ، سیاره اطرافده ۷ ساعت ۳۷ دقیقه اکال دور ایلر . بوقدیرجه مریخ اوزرنده تصور اولنان بر راصدک نظرینه ، بتون مسلك شمسی تشکیل ایدن سیارنده حصولی ممکن اولمان . بر منظره غریبه نمایان اولقی اقتضا ایدر . شوله که : راصد مذکوره کوره بوبیک غرب طرفندن طلوع ایله حرکت ظاهر یسنی اجرا ایتدکن صوکره شرق طرفده غروب ایدر کورینور . پیک مذکورک حرکتده مشاهده اولنان شو سرعت (لابلاس) طرفندن بیان اولنان سخاب مضی نظریه سنه مغایر کورینان حادثانددر .

سیارات میانشده سطحی بزجه الك معلوم اولان مریخدر . سیاره مذکورنك اوزرنده مشاهده اولنان لکلره دائر اوتدنبیری اجرا ایدیان رصدادن بولکلرک

المش اولدینی بر طیفنده بوکی خطوطه تصادف ایلدیکنی در میان ایش ایسدهده موسیو (Hugin) (هوکن) بو خطوط طیفه نیک ضیای شمش عائد اولدینی افاده ایدرهک موسیو الیک قولنی جرح ایشدر .

اورانوس

بو آنه قدر بیان اولنان سیاراتک اطرافنده دور و حرکت ایدن پیکرک محرک مستویبری دائره خسوف ایله یک جزئی بر زاویه تشکیل ایدرلر ایسدهده اورانوس سیارهنسک پیکرکی دائره خسوفه همان عمود ذنبه بیلجک بر مستوی اوزرنده دور حرکت ایلرلر .

۱۸۸۴ سنه سننده اجرا اولنان رصدانه نظراً اورانوسک خط استواسیله پیکرک محرک مستویبری ارسنده محصور زاویه لک ۴۱ درجه اولدینی ادا اولنش بو صورتله ماده سالفه نیک احکامنه خلل طاری اوله جنی طبیعی اولنش ایسدهده ۱۸۸۹ سنه سننده موسیو (پروتین) (Perotin) طرفندن اجرا اولنان رصدانه بو زاویه نیک ۱۰ درجه به مساوی بولندینی تحقیق ایشدر .

نپتونه

نپتونه دائره اجرا اولنان رصدانه ضیاسنیک یدی ساعت الی بش دقیقه لقی بر مدت دور به طرفنده تحول ایدیکنی بیان ایدلش سیاره مذکورنیک دور محوریسی مدتی ده بوندن عبارت اوله جنی سولانیش ایدی . فقط شو تحول ضیا کیفیتی یک جزئی اولمسایله حادثه مذکور به ابتداء بولنان مدت دورانه قطعی نظریله باقیله مامشدر . وقتیسله نپتونک اطرافنده بر حلقه نیک وجودی ادا اولنش ایسدهده بو ادعایک اصل واساسی حقیقه مامشدر . سیاره مذکور اطرافنده دور ایتک اوزره یالکر بریک معلوم اولوب اوده بوندن قرق سنه اول کشف اولنشدر . نپتونک مشاهیر هیئتشناسانندن (لووربه) طرفندن حسابات ریاضیه نتیجه سی اوله رقی نه صورتله کشف اولدینی جمله جه معلومدر .

عالم موسیو الیه نپتونک وجودینی فرانسه انجمن دانشنه بیلدری کون — که ۱۸۴۶ سنه سی تشرین اولنک

مذکورده میانسده الک کوزلی «وستا» نامیله معروف اولانیدرکه هیئتشناسانندن (مدلر) [Moedler] نظر آ واحد مسافده قرص ظاهرایی ۰.۶۴ ثانیه اولوب بو حالده قطر حقیقیسی درت بوز آلتش کیلو متر به مساوی بولور . حال بوکه اخیراً وقوع بولان رصدانندن مستبان اولدیفته کوره سیاره صغیره مذکورنیک قطر حقیقیسی ۱۰۰۰ کیلو متر به مساوی و حجمی ده حجیم ارضک بیکده ۱.۲ سنه معادل اولدینی اکلا شلشدر . بو سیارات صغیره ایچنده قطری ۲۰ کیلو متر بی تجاوز ایتمیانلرده واردر .

مشتری

مشتری اوزرنده الک زیاده نظر دقتی جلب ایدن شی . بیضی شکلنده قرمزی رنگنده بر لک نیک وجودیدرکه بو لکه ۱۸۷۸ سنه سننده کشف ایدلشدر . بوتاریخندن اعتباراً لک نیک منظره سی تحول ایش و مثلاً ۱۸۸۱ سنه سننده ایکی اوجی دها قویی بر دنک کسب ایش و بوکی تحولات آرمه صره وقوعه کلکنک اکسک اولمامشدر .

یکن ۱۸۹۳ سنه سنه کلنجه به قدر مشربنیک اطرافنده دور ایدن پیکرک عددی دردن عبارت اولدینی حالده سنه مذکورده نظرفنده امریقا رصدخانه لربنسک بری طرفندن برلنجی پیکرک وجودی کشف اولنشدر .

ذخ

ذخک اطرافنده کی حلقه یکاره اولیوب چونکه بو حالده دوران تأثیرله منکسر اوله جفشدن اولجه (روروال) طرفندن بیان اولدینی وجهله بر جوق کوچوک پیکردن مرکب بولور . حلقه مذکورده اوزرنده متحدالمركز باشلوجه اوج قطعه تفریق اوله بیلیر .

موسیو (لوقیر) (Lockyer) بو کوچوک اجرام یکدیگر به تصادف ایدکری نقطه ده شدت تنورک ترابدی ممکن بولندینی و بو حالده حلقه ذخک استحصان اولنان طیف ضیایسنده تصادمک آتاج ایلدیکنی بخارلر عائد خطوط مولونیک ظهوری طبیعی اولدینی بیان ایش و ۱۸۸۹ سنه سی شباطینک ایکسنده حلقه ذخک فوطوغرافله

بنهجي کونيدر - اوتوز ويا فرق سته صوکره سياره مذکور مک وجوديله اذن صوکره کلن بر سياره مک کشفی ممکن اوله بيله جکني سويلشيدی . فقط بو آنه قدر اجرا ايديلن رسداته کوره نيتونک حرکاتنده ديگر بر سياره مجهولنک وجودی اساج ايدم جک انتظام سزاق هنوز مشاهده اولغندي جهته (لورويه) نک شو مطا له می دها اوزاق بر زمانه تعليق اولغشدر .

ص . ذ

صنایع

تضييب واسطيد لهرمک

معديانک، اذابه لر بچون مطلوب اولان درجه حرارتلردن دها يك دون درجه حرارتلرده ساده جه تضيق واسطه سييله لهلته می امکانی حقتده بر قاچ سنه دن بری بلجيقاده تدقيقات و تحريات اجرا ايمکله مشغول اولان موسيو «سپرنغ» نتيجه تدقيقات و تحرياتی بوکره بروکل فنون آقاده ميسته عرض ايله مشدر .

موسيو (سپرنغ) ديورکه : «اجرا ايله ديکم تدقيقات کوسترمشدرکه بر معدنک صلابتي تماميه محافظه ايديکی بر درجه حرارتده بو معدنک اجزاء فرديه سندن بعضاری حال مایعه مقابل بر حال اهتزاز واصل اوليور . اجزاء فرديه اوزمان بر حال متوسطده بولغش اوليورکه بو حال بر معدنک مانع حالته کوردن اولکی بوموشامه مک عيذر . بو تقدردمه معدنی ديگر معدنلره لهمله مک قابل اوله جق کبی کورونيور .»

تألیف طبیعی

اسانه ايله فیل محمودی

«ماموت» ويا - تعبير معروفی اوزره - «فیل محمودی» دینلن جسم الجنه حيوانک قدیحه انسان ايله

مُتَنَوَكِم

پهلواندر

فرانسز رسائل موقوفه فیه سندن برنده مطالعه اولغشدر :

پهلوانلر نوادردن دکدر : ايکی اوجنسه بر بارکیر بندرلمش بر نخته می کوکی اوزرنده موازنشده طوتان پهلوانلرک امثالنه هر کون تصادف اولتور . رسمز قول و آياقلری بره طایبوب آرقسی اوستنه گلش و کوکسندهدی کشی - بکن بر طور نيکه (دوغمه دولاب) ما کينه می طوتمقدمه بولغش اولان بر پهلوانی ارانه ايدر . بو قدر ثقت از آغیراق دکدر : چونکه الک آشای ۴۵۰ کیلو غرام تخمین اوله بيله چسکی کبی ما کينه مک چورلديکی زمان حاصل ايديکی تضيقلر دخی داخل حساب ايدیلر سه بويله بر يوکک آلتنده اصلا فتور کتير . مه مک اولور اولماز بر قوته مالک هر يکيتک کاری اولمادینی آکلا شيلير .

ايسته پهلوان «راسو» برلنده اجرا ايديکی هنرلر مياننده بونیده ياعشدر . اليوم پهلوانلر قوتلری آغیر يوکار قالدیر برق کوستر مکله اکتفا ايدیورلر سده پک آز